

TISOVSKÝ MESAČNÍK

www.tisovec.com

OBSAH

Uznesenia MZ

Vitaj Mikuláš

Dedičstvo šikovných rúk

Turistický chodník Trstie

Spomíname

Tisovský glosár

Spoza dverí ZŠ

Inzercia

ainé

Vianočný vínsť

Nie je nič krajšie, ako mamina kuchýňa voňajúca vanílkou, ako očakávaním rozžiarené oči detí pred vianočným stromčekom. Je škoda týmto obdobím len preletieť a na chvíľu sa nezastaviť.

Nepripomenúť si zvyky, z ktorých sme už mnohé pozabúdali, ale ktoré dokážu prchavý zážitok Štedrého dňa predžiť.

Aby boli Vianoce rozprávkové, darčeky srdečné, šťastie neodbytné, láska nekonečná, zdravie dokonalé, problémy vzdialené a budúcnosť skvelá, to všetko vám zo srdca želá

redakcia Tisovského mesačníka

VITAJ, MIKULÁŠ!

December si už tradične spájame so zimou a zimnými tradíciami. Pomaly sme zabudli na liatie olova na Ondreja, na rezanie „barboriek“ - čerešňových vetvičiek, či Lucijinu noc. No doteraz sa všetky deti tešia na príchod Mikuláša, ktorý im spríjemní čas čakania. A veru aj tohto roku Mikuláš so svojimi pomocníkmi – anjelom a čertom – zavítali 6. decembra do nášho mesta. Už tradične rozsvietil vianočný stromček a celú vianočnú výzdobu. Deti z folklórneho súboru Čížiček pripravili Mikulášovi a jeho pomocníkom krásne pásmo kolied a viňšov, mažoretky sa tiež predstavili svojou vianočnou choreografiou. Pán primátor, Peter Mináč, poďakoval Mikulášovi za návštevu a všetkým zúčastneným za účasť a skvelú atmosféru. A tých zúčastnených bolo veru neúrekom – takmer 500. Prilákal ich aj zatiaľ netradičný a prvýkrát zorganizovaný „mikulášsky trh“, na ktorom si všetci mohli pochutnať na lokšiach s husacou pečeňou, na kapustnici, na

mikulášskych šiškách, rôznych koláčikoch, ochutnať mohli vianočný i študentský punč, grog, varené víno či slonie slzy. A mohli si zakúpiť aj vianočné darčeky v podobe medovníčkov, šúpolienok, teplých čiapok či háčkových ozdôb. Naše poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa o dobrý mikulášsky trh zaslúžili: študenti a pedagógovia SOŠ Tisovec, ZO SZPP Tisovec s p. Irenkou Krankušovou, divadelníci DS Daxner, SMT – Kníhkupectvo, p. Eva Dolinajová, p. Eva Manicová, pracovníci CSM Marketu, Kaviarne Pod orechom, Domova dôchodcov a sociálnych služieb, tiež Jarke Hruškovej a jej pracovníkom za postavenie stánkov. A veľké ďakujem patrí aj p. Očovanovej za krásny vianočný stromček.

A že sa Mikulášovi v Tisovci páčilo, o tom svedčí aj prvá snehová nádielka, ktorú sľúbil a ktorou nás do rána obdaroval.

Redakcia

Dedičstvo šikovných rúk

V období september až december prebieha v našom cirkevnom zbore v Tisovci akcia „Dedičstvo šikovných rúk“. Je to stretávanie staršej generácie s mladšou, ako aj s deťmi. Na našich stretnutiach sme sa učili háčkovať, pliesť (nielen jazykom), vyrábať z drôtikov a koráliek bižutériu, upiecť medovníky, bryndzovníky, buchty, slovenský krémeš i kačicu či robiť lokše. Jednoducho sme prežívali príjemné chvíle spleti generácií. 23. novembra sme urobili veľké stretnutie, na ktorom sme sa prezentovali a zároveň ste si aj sami mohli vyskúšať, aké je to „lahké“ niečo svojimi rukami vyrobiť. Bolo nás veľa a skúsili sme ešte viac. Svojou prítomnosťou nás potešila šikovná medovníkárka pani Manicová, šúpolienky učila robiť pani Dolinajová, s hlinou zase prišli robiť učiteľia zo ZUŠ z Rimavskej Soboty, pani Denešová pletla košíky. Mali sme tam pani

Folvarčíkovú s veselým pletením, slečny Opálkové, ktoré sa venovali výrobe bižutérie a krásnej práci so servítkami a pani farárka

zdobeniu medovníkov. Naše sestry zo zboru ukázali a predviedli umenie čipky, ktorá postupne upadá do zabudnutia. Folklor z Tisovca zatancoval a tiež učil tancovať všetkých, ktorí prejavili záujem a ZUŠ

Tisovec sa postarala o pekné ľudové melódie. A aby toho nebolo málo – všetci, ktorí sa chceli pochváliť tým, čo sa naučili pri pečení, priniesli koláče, ktoré upiekli. Zavítal medzi nás aj pán primátor Mináč, ktorý si našiel čas všetko dôkladne pozrieť a povzbudiť nás v ďalšej činnosti. Bolo super a dal by Pán Boh, aby sme sa takto i viac mohli stretávať a nezabudnúť na to, čo nás robí aj v tomto výnimočnými. Fotografie pána Slabeja napovedia viac. Ďakujem všetkým, ktorí akokoľvek prispeli k zdarnému dielu. VÚC BBSK za poskytnuté financie, Oddeleniu kultúry za priestor, ZUŠ Tisovec a riaditeľke pani Saboovej za pomoc pri organizovaní, všetkým účinkujúcim, pani farárke Janke Bosákovej, že to celé zorganizovala, viedla a v prvom rade Pánu Bohu, že nám poželhal. Tak teda: Dovidenia o rok! Snáď.

Marián Krivuš

Terapia adrenalinom

Ako dôležité je byť fyzicky a duševne zdravý, to snáď vie každý zamestnanec pracujúci v zariadení sociálnych služieb. Pôsobiť pozitívne na svoje sociálne okolie a udržiavať uspokojivé sociálne vzťahy, vyžaduje zachovávať si dlhodobú fyzickú a psychickú výkonnosť. Odolávať chronickému únavovému syndrómu, syndrómu vyhorenia, keď zásoby energie vyhoria a niet paliva, sme sa rozhodli netradičnou terapiou, adrenalinom v podzemí. Nepotláčať, ale premieňať negatívne emócie, získavať nadhľad nad situáciou, tak to sme zažili na vlastnej koži. Siahli sme až na dno. Dňa 17.10.2011, nás deväť zamestnancov DDaDSS Tisovec zdolalo 250 metrov dlhú jaskyňu Kostolík, v okolí Tisovca. Sprievodcom nám bol zanietený jaskyniar, pán Ivan Kubíni, ktorému ďakujeme za veľa zaujímavých informácií a bezpečné zvládnutie našej expedície. „Jaskyniarstvo je drina.“ Tvrdíme to jednotne, my všetci účastníci vzostupu do podzemia. Skúsili sme plazivku, úplnú tmu,

prepchávali sme sa cez úzke kamenné tiesňavy, udierali sa o steny kízali sa po mokrých kameňoch s klzkou vrstvou hliny, rúčkovali po nebezpečne vyzerajúcich

rebríkoch, nazerali do priepastí pod nohami. Tma, chlad, bahno, šmykajúce sa skaly hroziace zrútením, stekajúca voda, zazimované netopiere, to sa stalo zrazu našim jediným

trápením. Svietili sme si každý vlastným svetlom z čelovky nasadenej na prilbe. Po asi hodine sme boli opäť vonku, pred vchodom do jaskyne. Spoteni, zablatení ale šťastní, sme vychutnávali slniečko. Jaskyňa prekonala naše očakávania. Prežili sme veľké dobrodružstvo, zdolali nástrahy podzemia nám dalo zabráť. No stálo to za to. Zostáva v nás hrdý pocit zo zdolania jaskyne vlastnými silami. V pamäti nám zostávajú nádherné pocity z krásy podzemia, sily prírody a človeka, ktorý je objaviteľom tejto krásy a ponúka nám ju vidieť a zažiť. Ďakujeme jaskyniarom Tisovca. Určite sme na takejto expedícii neboli posledný krát a tešíme sa na ďalšie dobrodružstvá v podzemí okolia nášho Tisovca. Naše okolie je bohaté na zaujímavé krasové útvary a so sprievodcom tisovského jaskyniara je to priam výzva navštíviť ich. Veríme, že jaskyniarstvo si získa tak ako nás, aj iných nadšencov, zasluží si našu pozornosť a obdiv.

Ing. Valéria Huňová

Mikulášska jazda

Dňa 03.12.2011 sa deťom dňa rozšírili očká radosťou. Staručký vláčik pomalou jazdou vychutnávajúc si krásy bánovskej doliny viezol plný vagón detí očakávajúcich stretnutie s Mikulášom na Zbojskách. Deti si mohli vyskúšať výhľad z kabínky strojvodu, stlačiť zvukové zariadenie a tak zvieratá v celej doliny vedeli, že sa deje čosi nezvyčajné. Každé dieťa dostalo detský mikulášsky cestovný lístok, držalo si ho v ruke trénujúc pesničky, básničky, vinše, ktoré zarecituje Mikulášovi. Na Zbojskách si deti nabrali plné batohy dojmov, plné vrecká sladkostí a rodičia plnú dušu spokojnosti. Deti si odvážali

slastný pocit, že vláčik je len ich. Za všetky deti a dospelých by som rada poďakovala

organizátorom za vydarenú akciu

mikulášskej nádielky. Akcia prebehla v spolupráci s mikroregiónom Muránska planina – Čierny Hron v zastúpení Mgr. I. Milecovou, občianskym združením Veselá stonožka v zastúpení Ing. M. Kochanovou a hlavne s občianskym združením Ozubnicová železnica Tisovec – Pohronská Polhora a s organizátorom nezvyčajnej dopravy pánom J. Spišiakom. Poďakovanie patrí aj strojvodcom, ktorí staručký vláčik pripravili na jazdu a obetovali aj svoj voľný čas.

Mgr. Anna Homolová

Ťažko skúšaný občan, aj v Tisovci

Čas neúprosne ukrájuje cestu k Vianociam, k sviatkom mieru, spokojnosti, rodinnej pohody. Len tie informácie, správy, ktoré sa na nás valia, nemajú vianočný nádych. Sudcovia, lekári, politici si berú občana ako rukojemníka, aby si vydobyli svoje požiadavky. V podstate ide o peniaze a moc. Vzdáľujeme sa od občianskej spoločnosti a vytvára sa prostredie na chaos. Z médií je vzácnosťou počuť dobrú správu. Prežívame obdobie traumatizácie spoločnosti, navrch je tu dlhová kríza a problémy v Eurozóne. Sedliacky rozum by sa zišiel bankárom a ekonómom. Vytváranie ilúzií, začína byť politickým kapitálom, ale s odstupom prichádza vytriezvenie a sklamanie. Liekom by mala byť disciplína a poriadok, dodržiavanie stanovených zásad. Zmena životného štýlu na Slovensku a orientácia na materiálne hodnoty musí smerovať k rozumnej miere spotreby. Dôležitá je fungujúca rodina, je to základ štátu a spoločnosti a na tento fakt sa

zabúda. Posunuli sme sa v životnej úrovni vyššie, ale začína nám absentovať rozmer ľudských vzťahov a to bude v budúcnosti prioritou. Vianočné sviatky sú k tomu veľkou príležitosťou, aby sme sa nad tým zamysleli. Motivácia ľudí, ich konanie v súčasnej situácii, keď spoločnosť sa začína ešte výraznejšie deliť, je často nevyspytateľná, stále sa v podvedomí spoliehajú na nejakého mesiáša, ktorý ich vyslobodí z problémov a dá im istoty. Dôležité

je začať sa spoliehať na seba, na svoje schopnosti, potrebná je pri tom osobná motivácia, ktorá drieme v každom z nás, derie sa cez pohodlnosť, lenivosť, zaneprázdnenosť, cez televízne inscenácie, kým sa dostane na dominujúce postavenie v každom z nás. Motiváciu by mali mať tí, čo rozhodujú, či je to mestský rozpočet, riadenie podnikov, športových klubov, organizácií, spoločenstiev, ktoré vytvárajú kvalitu života v Tisovci. V pozadí sa zjavuje fenomén zodpovednosti, je to v rodinách, vo funkciách, v školách, to musí fungovať spolu s motiváciou a konaním. Sú to životné skúšky, ktoré vedome niekedy i nevedome prekonávame, okolie sa spolieha na nás, že to dokážeme. Vianoce a predsavzatia v novom roku môžu byť tou motiváciou, nepremárnime túto šancu. Ťažko skúšaní budeme stále, o tom je životná dráha. Vianočná atmosféra či rodina nám môže dať ten motivačný impulz. *Vladimír Pašiak*

Ostrý guláš a iné jaskyniarske kulinárske špeciality

Jaskyniarstvo je vo všeobecnosti vážna vec. V extrémnom prostredí jaskynného podzemia nie je veľa priestoru pre žartíky, ale napriek tomu pri jaskyniarskych akciách vznikajú úsmevné príhody, často pri príprave a konzumovaní stravy. Pripraviť stravu pre tlupu vyhľadnutých jaskyniarov v chatke, podzemnom bivaku, alebo len tak pod holým nebom vyžaduje často more fantázie a nápaditosti. Obvykle sa zhromažďí rôznorodá paleta potravín, a ten na koho padne príprava sa má čo obracať, aby z tejto zmesi pripravil pre „náročných stravníkov“ chutné a pekne vyzerajúce jedlo. Ako to niekedy dopadne sa Vám pokúsím priblížiť v nasledujúcich riadkoch. V jedno januárové popoludnie, niekedy v osemdesiatych rokoch minulého storočia sme dorazili na našu jaskyniarsku základňu v Suchých doloch. Šéf Ing. Svätopluk K., RNDr. Lojzo V., Dušan Č. a autor týchto riadkov. Bolo krásne chladné januárové popoludnie. Teplota vonku bola -17 stupňov, v chatke dokonca -18. Nenápadne som sa spýtal šéfa ako chce dosiahnuť izbovú teplotu červeného vína, starostlivo zabaleného v ruksaku, ale odpovede som sa nedočkal. Lojzovi som naznačil, aby sme sfárali do jaskyne, kde sme mali uskutočniť meranie radónu, keďže je tam teplota +7 stupňov vydržíme tam kým sa chatka vykúri. Počítali sme s tým, že za ten čas šéf s Dušanom pripraví maďarský guláš z osvedčenej konzervy. Po pár hodinách merania sme konečne riadne vyhľadnutý vstúpili do vykúrenej chatky, kde už v hrnci rozvoňával pripravený maďarský guláš a vítali rozjasnené oči kamarátov, čo nasvedčovalo, že šéfovi sa predsa podarilo dosiahnuť izbovú teplotu červeného vína. Bleskove sme sa prezliekli, nedočkavo schmatli lyžice a pustili sa do ochutnávania priamo z hrnca. Bol vynikajúci až do tej chvíle, kým sme v ňom nenarazili na niečo čo tam zjavne nepatrilo. A to niečo bolo sklo a bolo ho tam dosť. Po skonštatovaní že

sa jedná o riadne ostrý guláš sme sa dožadovali vysvetlenia. To bolo jednoduché, pri varení si posvietili petrolejkou a do hrnca padol sklený cylinder. Časť vylovili, ale niečo zostalo aj pre nás. Keďže sme boli hladní opatrne sme ešte niečo vyjedli a pre istotu zapili ešte niečím ostrejším. Skončilo to dobre, bez ujmy na zdraví a zostala len veselá príhoda na kamarátov, z ktorých prví dvaja žiaľ už nie sú medzi nami. Ďalší zaujímavý

guláš v chatke varil chýrny guláš majster Jano H. Jano sa špecializuje na guláše z hovädziny, a tak tomu bolo aj teraz. Po príchode nám zvestoval, že sa nebudú jesť konzervy a iné nechutnosti, ale pripraví hovädzí guláš, a len tak mimochodom poznamenal, že tá hovädzina je trochu stará, a tak to bude trvať dlhšie. My sme sa rozbehli po svojej robote a Jano sa vrhol na varenie. Keď však guláš ani po niekoľkých hodinách nebol jedlý, skonštatovali sme, že krava nebola stará, ale veľmi stará. Jano bol teda nútený pristúpiť k „osvedčeným receptom“, aby mäso ako tak zmäklo. Začal sódom bikarbónou, octom, ale nič nepomáhalo. Nakoniec zúfalo zobral hrst klincov, zabalil ich do bielej handričky a plný nádeje ich hodil do

neposlušného guláša v nádeji že to zaberie. Nezabralo. Mäso naďalej odolávalo i tomu najzdravšiemu chrupu. Keďže sme vytvrvalo odmietali konzumovať jeho výtvor rozhodol sa, že obmäkčí nás. Z batohu vytiahol domácu slivovicu odloženú na večerné posedenie a dosiahol svoje, guláš sme s pomocou niekoľkých aperitívov nakoniec skonžumovali, tiež bez ujmy a vznikla tak jedna špecialita „Klincový guláš“. O ďalšom guláši viem z rozprávania šéfa a opisuje ho vo svojej knihe „Srdce jaskyne“ Zbižo N. Pri dochucovaní už skoro hotového gulášu kuchár Gustáv B. omylom miesto červenej papriky pridal doň potravinárske farbivo florescein. Ten po reakcii s gulášom skypel a zafarbil ho na zeleno. Iste uznáte, že konzumácia takto sfarbenej i keď neškodnej potravy je pre našinca dosť neobvyklá. K zdravo nezdravým jedlám prispel aj Jožo K. prípravou „Suchodolskej praženice“. Robil ju zásadne v zrýchlenom režime. Nakrájal slaninu na väčšie kusy, trochu popražil, hodil do nej pokrúpanú cibuľu, ktorú trochu zaparil a nabil dostatočné množstvo vajec. Dochutil a podával s patričným komentárom, keď sme sa sťažovali že to je na zápal žlčníka. Nestalo sa nám nič, čo pripisujem tomu, že aj toto jedlo bolo spravidla neutralizované vhodným nápojom. Ale aby ste si nemysleli, že sme konzumovali len samé nepodarky. Šéf Ing. Svätopluk K. vedel pripraviť skvelé zemiakové placky pečené priamo na platni sporáka. Zapíjané pivom, alebo červeným vínom nemali chyby a vždy sa za nimi len tak zaprášilo. Vedel tiež pripraviť skvelú kyslú kapustu ako prílohu ku pečenej klobáske. Teraz preferujeme viac grilovanie v lete na rošte, ktorý pohotovo skonštruoval Ing. Dušan H. Výborná je aj kapusta dvoch Katarín a samozrejme kotlíkové guláše. Tak to bol krátky úsmevný pohľad do našej speleogastrónomie. *Ivan Kubíni,*

Pečenie a zdobenie medovníkov s pani Mgr. Evou Manicovou

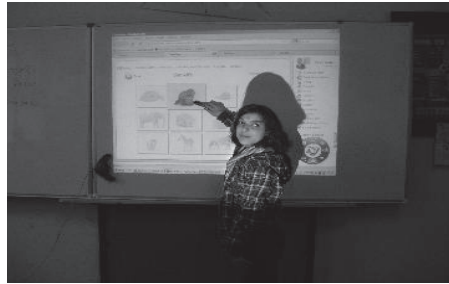
Na Slovensku má pečenie medovníkov dlhú tradíciu. Už v osemnástom storočí sa piekli medové perníky, ktoré rozvoniavali na štedrovečerných stoloch. Jednou z animačných aktivít v rámci odboru manažment regionálneho cestovného ruchu na Strednej odbornej škole v Tisovci, ktorá sa realizovala v dňoch 21. a 28. novembra 2011, bolo pečenie a zdobenie medovníkov. Naše pozvanie opäť prijala pani Mgr. Eva Manicová, ktorá naučila našich žiakov pripravovať cesto na medovníky, vykrajovať z neho rôzne tvary s vianočnou tematikou

a v neposlednom rade ich upiecť pri správnej teplote. Upečené medovníky sa neskôr zdobili podľa fantázie žiakov i učiteľov. V súčasnosti je veľmi dôležité viesť žiakov k zachovávaniu a prebúdzaniu takýchto starých zvykov našich prarodičov. Veľké poďakovanie patrí pani Mgr. Eve Manicovej za ochotu a pomoc pri pečeni medovníkov a tiež Ing. Janke Rosiarovej Hláskovej, Ing. Erike Guzmovej, Ing. Mariánovi Smolcovi a Ing. Petrovi Pastýrovi, ktorí túto činnosť zrealizovali na hodinách praxe a krúžku Tvorivých dielní. Mgr. Iveta Šatarová

Deň otvorených dverí na Strednej odbornej škole v Tisovci

V dňoch 21. – 23. novembra 2011 sa uskutočnil na Strednej odbornej škole v Tisovci Deň otvorených dverí. Privítali sme spolu 146 žiakov a 21 rodičov, výchovných poradcov a asistentov základných škôl z Tisovca, Hnúšte, Klenovca, Kokavy nad Rimavicou, Rimavskej Bane, Hrachova, Rimavskej Soboty, Muráňa, Revúcej, Jelšavy, Ľubeníka, Závadky nad Hronom, Polomky, Brezna a Pohronskej Polhory. Žiaci si so záujmom prezreli nielen

odborné učebne, priestory pre vyučovanie

odborov manažment regionálneho cestovného ruchu, elektrotechnika a grafik digitálnych médií, ale i priestory pre trávenie voľného času a realizáciu voľnočasových činností. Zoznámili sa s pedagógmi a žiakmi, ktorí im pripravili príjemné dopoludnie spestrené športovými a animačnými aktivitami. Veríme, že sa s niektorými z nich stretneme v budúcom školskom roku ako so žiakmi našej školy.

Mgr. Alena Majerská, PhD.

Oslava Dňa študentov v Strednej odbornej škole v Tisovci

17. november je spájaný nielen s Dňom boja za slobodu a demokraciu, ale je to aj Medzinárodný deň študentov. Práve z tohto dôvodu sa vedenie tisovskej strednej odbornej školy rozhodlo dňa 16. novembra 2011 (deň pred štátnym sviatkom) nahradiť klasický výchovno-vzdelávací proces divadelným predstavením a výchovným koncertom a venovať ho všetkým študentom. Divadlo Clipperton sa predstavilo klasickou rozprávkou Popoluška (Tri oriešky pre Popolušku) v modernom prevedení s jemným humorným

podtónom. Traja herci na otáčajúcej sa scéne

prerozprávali tradičný príbeh netradičným spôsobom: medzi hercami a divákmi došlo ku vzájomnej interakcii; celý dej bol prepletený ukážkami a zvučkami z iných rozprávok a animovaných filmov. Oslava vyvrcholila výchovným koncertom Základnej umeleckej školy v Tisovci, ktorý bol zameraný na život a tvorbu dvoch významných hudobných skladateľov – Jána Cikkeru a Franza Liszta. „Darček“ plný zábavy, pohody a oddychu sa žiakom veľmi páčil. Mgr. Iveta Šatarová

Hodina deťom

Pomáhať iným je najväčším poslaním človeka, zvlášť, ak ide o pomoc deťom

a mládeži. Takouto činnosťou sa od roku 1999 zaoberá Nadácia pre deti Slovenska, ktorá organizuje celoročnú zbierku pod

názvom Hodina deťom. Aj Stredná odborná škola v Tisovci sa zapojila do tejto verejnej finančnej zbierky, ktorá sa oficiálne spustila dňa 11. novembra 2011. Jej 13. ročník niesol názov „Uličníca“. Päť tímov dobrovoľníčok z 3.B triedy vyšlo do ulíc s kópiou povolenia na zbierku a splnomocnením na konanie zbierky od výkonnej riaditeľky NDS Dany Rušinovej. Študentky oslovovali ľudí v meste, ktorí darovali ľubovoľnú sumu do zapečatených kartónových pokladničiek. Všetci prispievatelia získali odznak Huga – maskota Hodiny deťom. Tento rok výška vyzbieraných finančných prostriedkov presiahla sumu 200 eur. Všetkým darcom srdečne ďakujeme. Veríme, že aj náš

príspevok sa stane symbolickou kvapkou

v mori a pomôže podporiť zmysluplné projekty na skvalitnenie života detí a mládeže na Slovensku.

Mgr. Iveta Šatarová

POĎAKOVANIE

Mestská polícia v Tisovci týmto vyslovuje verejné poďakovanie a uznanie Jánovi Marekovi Melicherovi a Miroslavovi Búrovi, žiakom Základnej školy Dr. Vladimíra Clementisa v Tisovci. Dňa 15.11.2011 v

ranných hodinách, našli pri ceste do školy mobilný telefón zn. Samsung a zväzok kľúčov. Ihneď uvedené nájdené veci odovzdali na mestskú políciu. Mestská polícia, následne zariadila vrátenie vecí šťastnej majiteľke. Od majiteľky si vyslúžili sladkú odmenu a od nás všetkých si zaslúžia verejné uznanie. Chlapci ďakujeme.

UZNESENIA MESTSKÉHO ZASTUPITEĽSTVA – 24.11 2011

Mestské zastupiteľstvo v Tisovci

schvaľuje

- VZN mesta Tisovec o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- VZN mesta Tisovec o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia
- Zmeny a doplnky č. 1 k VZN mesta Tisovec o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi
- VZN mesta Tisovec, ktorým sa ustanovuje výška nájomného za prenájom nebytových priestorov a pozemkov vo vlastníctve mesta
- zrušenie Obchodnej verejnej súťaže o najvhodnejší návrh na využitie majetku mesta Tisovec v lokalite Šťavica v zmysle čl. 3.5.1 OVS - bez udania dôvodu
- zámer mesta prenajať majetok mesta Tisovec v lokalite Šťavica, zapísaný na LV č. 1354 formou - ako prípad hodný osobitného zreteľa. Dôvod : bezplatné sprístupnenie minerálneho prameňa pre verejnosť .
- organizovanie OFF ROAD TISOVEC na r. 2012 - 2016 za splnenia podmienok uvedených v prílohe k tomuto uzneseniu (viď www.tisovev.com)
- organizovanie vyhladkových jász OFF ROAD TISOVEC na r. 2012 - 2016 na pozemkoch mesta za podmienok uvedených v prílohe k

tomuto uzneseniu

- predložený návrh - Cenník cintorínskych poplatkov a poplatkov v Dome smútku v Tisovci s účinnosťou od 1. 1. 2012
  - pre Občianske združenie ZDAR Rimavská Píla prenájom priestorov a výpočtovej techniky v Komunitnom centre Rimavská Píla za účelom realizácie kurzu informačných technológií pre seniorov v rámci grantového programu „ Podpora znevýhodnených skupín 2011“ do konca marca 2012, za jednorázové nájomné 100 €
  - žiadosť spoločnosti CALMIT, spol. s r. o., závod Tisovec o ukončenie Nájomnej zmluvy na prenájom pozemku zo dňa 3. 11. 2008, parc. č. CKN 3087, evidovanej ako zastavané plochy a nádvoria o celkovej výmere 8,2 m2 k 1. 12. 2011 z dôvodu nerealizovania projektu „ Vybudovanie čerpacej stanice a mernej šachty“.
  - príkaz primátora mesta na vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov ku dňu 31. decembra 2011
- neschvaľuje**
- podpísanie zmluvy mesta Tisovec s Úradom vlády SR na realizáciu projektu Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí Slovenskej republiky z dôvodu nerealizovateľnosti a zaťaženia

rozpočtu mesta

berie na vedomie

- analýzu nápadu trestnej činnosti a priestupkov v pôsobnosti policajnej stanice Tisovec za obdobie od 1.1.2011 - 30. 9. 2011
  - informáciu o druhom realizačnom projekte Program revitalizácie krajiny a integrovaného manažmentu povodí SR pre rok 2011 a návrh zmluvy
  - informáciu o Obchodnej verejnej súťaži o najvhodnejší návrh na využitie majetku mesta Tisovec v lokalite Šťavica
  - informáciu o realizácii potravinovej pomoci
- ukladá**
- riaditeľovi spoločnosti Služby mesta Tisovec, s. r. o. zabezpečiť mimoriadny vývoz odpadu počas veľkonočných a vianočných sviatkov a počas jarného a jesenného upratovania
- žiada**
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR o zabezpečenie realizácie potravinovej pomoci v meste Tisovec do konca r. 2011
- súhlasí**
- s podaním projektu na vybudovanie turistickej rozhľadne na Trstí z grantového programu EKOPOLIS

Tisovský glosár

... o miestnych daniach

Tak máme vyššie miestne dane... To, čomu sa samospráva roky bránila, muselo skôr či neskôr prísť. Na novembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva bolo schválené nové VZN o miestnych daniach a poplatkoch, podľa ktorého sa zvyšujú miestne dane za stavby a pozemky v priemere o 4 až 18%. Konkrétne: za zastavané plochy a záhrady sa v Tisovci zvyšuje daň o 13%, na R.Píle o 18%, za rodinné domy v Tisovci o necelých 7%, v R.Píle o 11%, byty o 13,6%, rekreačné chaty o 5%, garáže o 4% atď. Neprešiel pozmeňujúci návrh, aby percentuálne navýšenie daní v Tisovci a na R.Píle bolo rovnaké, naštastie neprešiel ani návrh, aby sa vyrovnali všetky dane v Tisovci a na R.Píle. Pre obyvateľov Rim. Píly by to bolo maximálne nespravodlivé. Samostatné dediny s približne rovnakým počtom obyvateľov (napr. Rim. Baňa alebo R. Brezovo) majú vlastný obecný úrad, vlastnú poštu, vlastného lekára atď., a pritom nižšie dane. Piľania musia s každou somarinou bežať do Tisovca, a pritom by mali platiť rovnaké dane ako tí, čo majú všetko pod nosom? Neobstojí ani názor, že Piľania žijú v podstate komfortnejšie ako Tisovčania, lebo majú väčší klúd. Platí to, keď bývate na pokojnej vedľajšej ulici bez ohľadu na to, či v Tisovci alebo na Píle. Ale skúste to povedať ľuďom celý život bývajúcim vedľa štátnej cesty na Hlavnej ulici, ktorým denne prejdú popod okná stovky áut a ktorí musia uskakovať do jarku pred letiacimi kamióňmi, pretože chodník je pre Pílu až priveľký komfort, všakže?

... o Rimave a Slávcu

V súvislosti s miestnymi daňami je sympatická

a legitímna snaha obyvateľov Rimavy a Slávce o zníženie niektorých daní a poplatkov. Všetci dobre vedia, že obyvatelia tejto časti mesta, hlavne tí, ktorí nemajú vlastné autá, sú v podstate odrezaní od všetkého diania v meste. Autobusové spojenie je biedne a šlapať pol hodiny do mesta pre každú maličkosť je tak pre turistov. A tak by poslanci a mestská vrchnosť mohli prejaviť trochu empatie a výjsť týmto občanom v ústrety, najmä keď to zákon umožňuje. Keď sa to nestihlo v tomto roku, tak v budúcom. Pravda, ak Rimavania presvedčia „svojich“ poslancov, z ktorých všetci to do centra nemajú viac ako 15 minút pokojnej chôdze...

... o miestnej dani za parkovanie

Obyvatelia bytoviek na Daxnerovej ulici, ktorí sa doteraz rozčuľovali, že nemajú kde parkovať svoje motorové tátoše, môžu oslavovať (...a začať šetriť) . Zastupiteľstvo v rámci VZN o miestnych daniach schválilo daň za užívanie verejného priestranstva na trvalé parkovanie na pozemkoch pri bytovkách č.s. 1120, 1121 a 1083. Záujemci o trvalé parkovanie dostanú tabuľku s evidenčným číslom vozidla a na parkovisku sa im vyznačí parkovacie miesto. A budú mať s parkovaním pokoj. Pravda, ak budú ostatní toto značenie rešpektovať... Za tento „luxus“ si majiteľ auta zaplatí „len“ 2 centy za meter štvorcový na deň. To „len“ nadobudne trochu inú hodnotu, keď to prepočítame na rok x 12m2, čo je predpísaný rozmer na jedno parkovacie miesto. Vyjde nám pekná sumička 87,6€ za jedno parkovacie miesto do roka. A to ešte nebol schválený pôvodný návrh 3 centy za m2...

...

o poplatkoch za smeti

V rámci seriálu zvaného zvyšovanie daní a poplatkov sa od nového roku zvyšuje o 7,5% aj poplatok za odvoz smetí. Keďže mesto nemá zavedený zber komunálneho odpadu podľa množstva odovzdaného odpadu, zákon umožňuje vyberať poplatok za každého obyvateľa. Pravda, je to nespravodlivé voči tým, ktorí poctivo separujú a majú minimálne množstvo ostatného odpadu, ale je tu odôvodnená obava, že pri zavedení množstevného zberu by nám prudko narástol počet čiernych skládok. Ved' načo by som platil za odpad, keď ho môžem šupnúť za humno do lesa alebo k potoku, všakže? Ved' to už nie je **môj** pozemok! Pokiaľ bude ekologické myslenie ľudí také, aké je, množstevný zber zostane len zbožným želaním. Čo už...

... a na záver dobrá správa pre psíčkárov

V záplave Jóbových zvestí o zvyšovaní daní a poplatkov poteším majiteľov psov v rodinných domoch. Od januára nebudú platiť daň za psa. Pravda, len za jedného. Ak budú chcieť chovať v dome viac, musia si priplatiť. Má to svoju logiku. Keď neplatím za mačku ani za kozu, tak prečo za psa, ktorý ochraňuje môj majetok? Poplatok zostane za psi v bytovkách, ktoré znečisťujú verejné priestranstvá a otravujú život susedom. Predpokladám, že po tejto zmene sa „prest'ahujú“ všetky psi z bytoviek do rodinných domov. Pravda, len na papieri. Je potom na mestskej polícii ale aj na samosprávach v bytovkách, aby tieto „čierne psie duše“ zaevidovali a majiteľov upozornili na ich povinnosť.

J.Lacko

Spoza dverí ZŠ

November sa začal v ZŠ túlavými topánkami. Prečo? Nuž preto, lebo VI. B trieda sa hneď 3.11. vybrala do Gemersko-malohontského múzea na exkurziu zameranú na SNP v našom regióne. Celá výstava, aj všetky exponáty sa deťom veľmi páčili. Videli mnoho zaujímavostí, na ktoré určite tak skoro nezabudnú. Samozrejme, veľká vďaka patrí i pani sprievodkyni, ktorá pútavo rozprávala a „ekurzanti“ ju počúvali s veľkými očkami i uškami. Všetci si nadšene sľúbili, že aj v budúcnosti pôjdu nazrieť do zákutí múzea a budú obdivovať ďalšie expozície. Všetko s láskou a nadšením zorganizovala Mgr. Erika Hanusková. O týždeň si akciu zopakovala VI. A s Mgr. Katarínou Hutkovou. Ťažšie sa už dýchalo 8.11. žiakom V.A triedy, ktorí sa zapojili do celoslovenského testovania KOMPARO. Poriadne boli prevetraní z učiva z predchádzajúceho (štvrtého) ročníka. V prvom teste boli otázky z predmetov matematika, prírodoveda a všeobecné študijné predpoklady a po polhodinovej prestávke pokračovali druhým testom zo slovenského jazyka a vlastivedy. Výsledky sa dozvieme v polovičke decembra. V piatok 11. 11. 2011 (zaujímavý to dátum!) sa konalo školské kolo Olympiády zo slovenského jazyka a literatúry. 25 vybraných žiakov ôsmeho a deviatego ročníka súťažilo v troch disciplínach. Riešili testové úlohy, písali slohovú prácu na vopred určenú tému a v poslednej disciplíne museli implementovať svoje rétorické schopnosti. Žiaci si vyžrebovali rôzne úvahové témy a prezentovali ich odbornej porote v zložení Mgr. Marta Svobodová, PaedDr. Miriam Kubinská a PaedDr. Anna Keletiová. Aj napriek náročným úlohám sa 22 žiaci stali úspešnými riešiteľmi školského kola! Umiestnenie: **1. miesto: Zuzana Krišková (VIII.A)**, **2. miesto: Patrícia Zvarová (VIII.A)**, **3. miesto: Tatiana Bencová (IX.A)**. Úspešným riešiteľom srdečne gratulujeme a veríme, že na budúci školský rok si to opäť zopakujeme. Zuzka Krišková (ako víťazka školského kola) nás veľmi pekne reprezentovala 2. 12. na okresnom kole, kde dostala pochvalu od odbornej poroty. Celej akcii sa naplno venovali PaedDr. Anna Keletiová a PaedDr. Miriam Kubinská. Nádherný športový deň zažili aktéri tradičného Behu na Hradovú. Súťažili naši i hnušťanskí žiaci v celkovom počte 54 účastníkov. Za organizovanie v ZŠ patrí veľké ďakujem Mgr. Mariánovi Petrokovi, Mgr. Erike Hanuskovej, Božene Posuchovej a samozrejme, ako každý rok, za ceny a celkové sponzorovanie, spoločnosti GENES, A.S. Mútnik a konkrétne Ing. Pavlovi Cibuliakovi. Umiestnenie: ml. dievčatá: 1. miesto: Jennifer Dovalová (Tisovec), 2. miesto: Kristína Fudiarová (Tisovec), 3. miesto: Monika Kočanová (Hnúšťa), ml. chlapci: 1. miesto: Slavomír Kujan (Hnúšťa), 2. miesto: Filip Boháčik (Tisovec), 3. miesto: Dominik Cavar (Tisovec), st. chlapci: 1. miesto: James Tryskal (Hnúšťa), 2. miesto: Viktor Ondrejka (Tisovec), 3. miesto: Martin Paššák (Hnúšťa). V športe – vo florbale sa i tento mesiac darilo našim mladším žiakom,

keď „vyflorbali“ na obvodnom a okresnom kole 1. miesto a s ťažkou (takmer profesionálnou) konkurenciou si vydrvili 4. miesto v zložení Filip Boháčik, Kristián Pavlík, Matej Bálint, Peter Paššák, Tomáš Manica, Marián Danko, Martin Hepka, Róbert Buchta. Takisto sa mrvili i starší žiaci Róbert Bertoš, Filip Hradovský, Ján Rosiar, Boris Vengrín, Peter Kurek, Tomáš Gášpár, Peter Zelenák a Vratko Sabó, keď v obvodnom, okresnom i regionálnom kole získali 1. miesto a na krajskom kole pekné 5. miesto. Aktivitou opäť sršali i pani učiteľky a žiaci v špeciálnych triedach. 18. 11. si dokonale priblížili Ochranu človeka a prírody. Najprv im názornými ukážkami (z ktorých mráz chodil po chrbte - videla som na vlastné dve modré oči) teta záchranárka Mária Husanicová odprednášala a neskôr prakticky ukázala, na úplne živých figurantoch, obväzovú techniku pri jednoduchých poraneniach horných i dolných končatín. Potom si všetko upevnili obrazovou dokumentáciou na DVD. Hasili (čo ich nepálilo) na besede s ujom Radom Sekáčom, členom dobrovoľného hasičského zboru v Tisovci. Na záver tvorili projekty na tému: Zázitky z dnešného dňa a všetky ich zdokumentovali na peknej výstavke. Všetkým aktérom patrí úprimné poďakovanie. Za celú akciu bola zodpovedná Mgr. Marianna Resutíková. Od 21. 11. do 25. 11. si v I. B triede detičky s pani učiteľkou organizovali zaujímavú súťaž - O kráľa (kráľovnú) zdravej desiatej. Kamarátka Lienka Školienka, s ktorou sa každý týždeň stretávajú deti pri zaujímavých a poučných aktivitách, im porozprávala svoj príbeh o boľavom brušku a zdravom stravovaní. Keďže všetci zistili, že v desiatach im nechýbajú sladkosti, ale o ovocí a zeleninke niet ani chýry, rozhodli sa to napraviť. Každý deň sme si kontrolovali desiata a zapisovali body za desiatu s ovocím, zeleninou, cereáliami, či mliečkom. Že to deti zobrali zodpovedne a snažili sa skutočne stravovať zdravo, svedčia výsledky súťaže. Máme až dve Kráľovné zdravej desiatej - Zarku Trnavskú a Sofinku Pastýrovú a titulom Kráľ zdravej desiatej sa pýši Matej Vaso a Mirko Koncoš!!! Hoci súťaž skončila, prváci si sľúbili, že sa budú snažiť takéto chutné desiata si nosiť aj naďalej. Ochotne a zodpovedne na daný sľub dozrie Mgr. Ľudmila Goldschütterová. Veľké, dokorán otvorené dvere vítali rodičov dňa 22. 11. v ZŠ. Práve vtedy sa uskutočnil tzv. Deň otvorených dverí. 75 rodičov, ktorí prijali pozvanie a prišli do tried svojich detí, sa mohlo do tých vynaďovať a vynapočúvať, ako sa ich ratolesti správajú a učia počas bežného vyučovacieho dňa. Že bolo o poznanie tichšie, a že i „nespratokožci“ v ten deň vymizli, je zázračný jav. Základná škola Dr. V. Clementisa Tisovec i touto cestou ďakuje všetkým rodičom, ktorí svojou prítomnosťou potešili detičky a prejavili tak záujem o dianie v základnej škole. O deň neskôr sa Nina Dolinajová a Jana Koziaková tešili na okresnú súťaž v speve populárnej piesne Hviezdička v Hnúšti. Dve speváčky a hneď dve víťazky. V I. kategórii si Ninka vyspievala 1. miesto

a v II. kategórii Janka (musím podotknúť, že v neskutočne ťažkej konkurencii!!!) nádherné 2. miesto. Porota pochválila i pani učiteľku Mgr. Martu Svobodovú za „pekné tešenie sa“ z víťazstva obidvoch speváčok. Veľkú zásluhu na víťazstve a aj celom podujatí majú i Mgr. Milan Matucha a Juraj Svoboda ml. Vo štvrtok 24. 11. sme v obidvoch prvých triedach privítali vzácnu návštevu, na ktorú sa prváci veľmi tešili. Kto to bol? Nuž predsa naši predškoláci z MŠ v Tisovci so svojimi pani učiteľkami. Tí svojou šikovnosťou pri plnení úloh z matematiky, čítania, písania, prírodovedy i hudobnej výchovy, dokázali, že sú do základnej školičky dobre pripravení. Veľkí prváci im poukazovali svoje učebnice, písanky i žiacku knižku. Za výborné výkony boli ocenení ručne vyrobenými medailami. Spoločná hodinka rýchlo ubehla a prváci sa zase tešia na ďalšie spoločné zážitky. Aktívne boli Mgr. Alena Pastýrová a Mgr. Ľudmila Goldschütterová. Na Ondreja, v posledný novembrový deň, ožili postavy bájnej Hradovej. Krásna Vanda a nebojácný Rejko prišli k nám (úplne náhodou) na veľkú PASOVAČKU, keď hľadali tisoovských rytierov. Miesto nich narazili na múdrych školákov - prvákov. Zadali im náročné úlohy a čuduj sa svete, prváci ich všetky splnili. Tým ich, s veľkou pompou, obaja prijali do rádu rytierov - školákov - prvákov. Noví žiaci sa o dušu dušovali, že sa budú stále dobre učiť, no ešte i tak museli všetko sľubom spečatiť. Nakoniec síce nezazvonil zvučný zvonec, ale zvučne sa porozdávali pripravené odmeny. Takto milo privítali štvrtáci svojich najmenších spolužiakov v cechu rytierov - školákov a zaželali im do života všetko dobré a samozrejme veľa školských úspechov. Na akcii úspešne spolupracovali Mgr. Jana Kisel'ová - Jurčiaková, PaedDr. Katarína Dominiková, Ing. Miroslava Kochanová, Stella Venclová, zamestnanci MskS a samozrejme štvrtáci zo ZŠ. V ten istý deň sa pasovali, ale oveľa spotenejším spôsobom, Andrej Vírok a Ľuboš Slivka, žiaci deviatego ročníka, s úlohami vedomostnej spoločenskej hry s názvom **Gemernation** v Rimavskej Sobote. Na súťaž sa pripravovali vypracovaním 100 otázok, ktoré sa týkali histórie z oblasti Gemer - Malohont. Zábavnou formou tejto spoločenskej hry sa žiaci naučili rôzne zaujímavosti o našom regióne. Do finále síce nepostúpili, ale zo súťaže odchádzali, aj s pani učiteľkou, s veľmi dobrým pocitom. Statočne ich pripravovala PaedDr. Anna Keletiová.

Nuž, a keďže sa v písomnej podobe stretne len v novom roku, želim všetkým čitateľom Tisovského mesačníka:

**Nech Vám zdravie a chliebnechýba,
nech v svornosti, v láske, v zhode
žije celá Vaša rodina!**

O mesiac „do čítania!

“

Za celý kolektív Mgr. Marta Svobodová

Nový náučný chodník na Trstie

Nový náučný chodník na Trstie je ďalšou turistickou atrakciou v okolí Tisovca – po náučných chodníkoch na Hradovú a k prameňu Rimavy. Na chodníku z Tisovca na Trstie pribudlo päť informačných panelov, prostredníctvom ktorých sa tak môžeme oboznámiť s prírodou, faunou, flórou a zaujímavosťami lokality, ktorou chodník prechádza a 12 lavičiek pri informačných tabuliach. Zároveň bola vyčistená a upravená studnička v Čiernej hore, ktorá bola vybavená prístreškom. "Klub slovenských turistov Turistický oddiel KOS Rimavská dolina so sídlom v Tisovci podal ešte v máji tohto roku projekt do Nadácie Orange. Z programu Šanca pre náš región sme požiadali o sumu 3 636 eur. Nadácia nám nakoniec odsúhlasila 2 150," povedal Dušan Kojnok. Pri obnove chodníka spolupracovali turisti aj s ďalšími organizáciami. Sily spojili so správou Národného parku Muránska planina, ale aj s komisiou podnikateľskou a cestovného ruchu pri Mestskom

zastupiteľstve v Tisovci. "Spoločne sme pripravili práve informačné tabule, aby mali výpovednú hodnotu na príslušnej úrovni. Našli sme pochopenie aj medzi profesormi a študentmi Evanjelického gymnázia v Tisovci. Keďže suma z grantu bola výlučne určená na materiál, ostatné náklady sme znášali sami. Takto sa stáva okolie Tisovca atraktívnejšou destináciou a verím, že to ocenia aj ďalší turisti," doplnil predseda turistického oddielu KOS Rimavská dolina. Chodník bol slávnostne daný do užívania v sobotu 19. novembra 2011. Jeho otvorenia sa zúčastnilo viac ako 100 nadšencov turistiky a samotnej tisovskej prírody. Medzi zúčastnenými nechýbali tí, ktorí priložili ruku k dielu a podieľali sa na samotnom budovaní chodníka vo svojom voľnom čase; Dušan Kojnok poďakoval aj autorom a prekladateľom textov. Mená všetkých sú vypísané na prvom informačnom paneli, ktorý sa nachádza na autobusovej stanici.

O priblíženie lokality Trstia a peripetie s budovaním chodníka vhodne a vtipne opísal aj predseda Komisie kultúry a športu, Karol Hruška, vo svojej básni, ktorá premiérovu odznela práve pri odhalení tohto panelu. No a po slávnostnom akte – hor sa do hôr! Mrazivé ráno privítalo svojou nádherou všetkých turistiku chtivých nadšencov z Tisovca i blízkeho či širšieho okolia, ba aj z Košíc. Okrem tepla v srdciach z dobre vykonanej práce ich zahrial aj teplý čaj na Pavlovke a výborná kapustnica v chate na Trstí. Domov sa všetci rozchádzali s neopakovateľnými pocitmi z krásne prežitého dňa. Tak nech chodník slúži čo najväčšiemu počtu turistov a nech s ním nie sú spojené peripetie s vandalmi. Vďaka Vám všetkým tvorcom tohto výnimočného diela.

Miroslava Kojnoková

Generálka .

3. decembra 2011 sme mali v Evanjelickom cirkevnom zbore v Tisovci vzácny deň - slávnosť. Po viac ako dvoch mesiacoch sme opäť a konečne počuli hlas nášho organu. Skončila sa totiž generálna oprava tohto vzácného hudobného nástroja, kuželkového typu, ktorého čas zostrojenia sa datuje do roku 1897 rodinou Petr z Prahy. Áno, náš organ má už 114 rokov. 114 rokov teší a vedie kresťanov v Tisovci na Bohoslužbách, či koncertoch. Túto našu milú slávnosť sme začali vystúpením Mužského spevokolu Dr. S. Daxnera, ktorý zaspieval tri piesne. Brat farár Krivuš potom povedal zamyslenie na 150. Žalm a krátku históriu nášho organu. Po jeho slovách sa rozozvučal organ pestrou paletou nádherných tónov, ktoré vyčarovala svojou šikovnosťou sestra Doc. Anna Predmerská-Zúriková. Skladby Bacha, Pachelbela a Regera iste rozovučali a prebudili zo spánku všetkých 915 pišťal po väčšinou z dreva ale tiež aj kovu. Celkovú generálnu opravu v sume 10 800 € si postupne, ako

sa dá, hradíme z vlastných zdrojov – zo zbierky na ktorú môžete prispieť a tiež z podpory mesta Tisovec (1000 €), za čo všetkým ochotným a štedrým darcom dopredu ďakujeme. V prvom rade však ďakujeme Pánu Bohu zato, že Kristova cirkev tu na zemi má možnosť slobodného stretávania a využíva múdrosť a zručnosť, ktoré sú Jeho darmi. Nech Pán Boh požehná naše dielo.

Marián Krivuš

Ina Trstie
Po Hradovej a Rimave
spomli si nadšenci
na Vraného pomník
a sprístupnia dnes na Trstie
náučný chodník.
Zo stredu Tisovca Muránskou
na Láň čo nemá konca,
ľahšie sa kráča
za spevu spežovca.
Bojím sa ale
že srdcia spežovcov
primrzli v dnešnom chlade,
len ich letná ozvena
v našom vnútri ozve sa
keď pôjdeme stade.
Starý jazvec začudovane
vystrčí hlavu z nory,
keď doľahne veselá vrava
do Čiernej hory.
Suché pery tam vychutnajú
chladnú vodu novej studničky,
piť budú všetci,
veľkí aj maličká.
Osviežení vykročia rezkým krokom,
Čiernou horou šikmo bokom.
Tam už Pasiečky nedočkavo čakajú,
úchvatný pohľad
do diaľav i blízka núkajú.
Na strmú Hradovú, Kochy, Kozák,
Voniacu či Šajbu,
len jeseň - maliar čo stal sa poetom
dokáže ponúknuť tú farbu.
Jeseň už pomaly
stráca zo svojho lesku,
no ten čo má rád prírodu
toho poteší i pohľad
na opadanú briezku.
V diaľke z oparu Kráľova hoľa vyukne,
po pár krokoch na Ostrú, Poľanu a Vepor,
Pavlovka svoje ponúkne.
Z Pavlovky na temeno Trstia
krásou spútání,
k miestu kde svoju púť ukončil
botanik - Václav Vraný.
Len vyvoleným v tomto svetskom zhone
dovolené odísť je,
v tichu prírody priamo v jej lone.
Všetci prírody chtví mu vďačia
že v Tisovci s turistikou začal.
Ešte aj teraz jeho duch
bylinky hľadí
a na nás z hora
skúmavo hľadí.
Jeho pohľad nás bude sprevádzať
aj cestou Márie Szechy,
tam každý pochopí že príroda
telo i dušu lieči.
A tak ponorení sami do seba
pôjdeme smerom na Kvakov vršok,
odbočiť v pravo ku chate
dať si svoj dúšok.
Dúšok moku ale i poznania
ako si vážiti to čo je vôkol,
tešiti sa
aj keby si zmokol,
nezabudnúť na tých čo ukážu cestu
ako pomôcť prírode i svojmu mestu.

Karol Hruška

SPOMIENKA

Dňa 16.11.2011 nás náhle opustil Jaroslav Hortenský. Narodil sa 3.1.1945 v Tisovci. Navštevoval Hutnícku priemyslovku v Tisovci, kde aj zmaturoval. Vnuk Márie a Františka Hortenského z KNÍHKUPECTVA A PAPIERNÍCTVA na Nám. V.Clementisa, bol potomkom a zároveň rodákom milovaného Tisovca. Jeho srdce nevydržalo. Lúči sa so spolužiakmi, priateľmi, známymi. Mal Vás všetkých rád. Sestra Danuša Martincová rod. Hortenská

Vážení a milí Tisovčania,

Z príležitosti úmrtia môjho brata, dovoľujem si pár slovami pripomenúť spomienku na našich starých rodičov, ich život v Tisovci. Pri stretnutí s p. Zelinovou-veta: „...keď som išla do Hortenských - ako do chrámu...“ pre mňa veta nezabudnuteľná-ale povzbudzujúca k napísaniu do Vášho mesačníka-pre tých, ktorí si ich pamätajú a tiež spomínajú! Písal sa rok 1902, Rakúsko -Uhorsko:

František Hortenský od Časlavy, vyučený ako kníhviazač, narodený v r.1881, hl'adajúc prácu, dostal sa do Ružomberka. Ako mladý vzdelaný človek dostal sa do kruhu národovcov. Kúzelné malebné mestečko pod Hradovou, ktorého obyvatelia boliv tom čase združení okolo Daxnerovcov, utužovali národné

povedomie Slovákov. Chýbal im kníhviazač a tak sa za pomoci týchto Slovákov dostal do Tisovca. Jeho príchod sem bol osudový. Zaľúbil sa do Márii Čepíkovej a v roku 1906 sa stal jej manželom. Kúpili si dom na námestí a otvorili obchod - papierníctvo. Vzadu v obchode mal dielničku, kde vykonával svoje remeslo. Mária verne stála po jeho boku a pracovala. Mali spolu štyri deti-dve zomierajú na epidémiu týfusu. Dcéra Ružena-vydatá odchádza do Čiech a syn do Bratislavy. No František a Mária 50 rokov pracujú, pomáhajú študentom, podporujú Slovákov. Prežijú maďarizáciu, vojny... Milovala som svojich starých rodičov a doteraz často spomínam práve na starého otecka, na jeho prácu v dielničke. Sedávala som ako dieťa, pozorovala jeho krásne ruky pri práci, cítila vôňu lepu, počúvala jeho láskavý hlas. Áno, bol to láskavý, šlachetný človek s veľkým srdcom. Keď nás opustil v roku 1951, prišli sa s ním všetci rozlúčiť. Ako deti sme s bratom chodili do blízkeho mlyna k Mat'kovcom. Naši rovesníci, Jaroslav a Ivan, doteraz ostali našimi dobrými priateľmi. Ďakujem aj im, že sú mi oporou pri návšteve Tisovca. Ďakujem, d'akujem, že ste venovali čítaním týchto riadkov tichú spomienku mojim starým rodičom, rodičom a aj môjmu bratovi, ktorý nás tak nečakane opustil. *S pozdravom sa lúči Danuša Martincová-Hortenská*

Odišiel si navždy, ale spomienka na teba ostáva stále v nás.

Smútiaca rodina Ivanová, užialená manželka s deťmi touto cestou d'akuje všetkým, ktorí boli dňa 9.11.2011 odprevadiť na poslednej ceste manžela, otca, starého otca, blízkeho príbuzného, nášho dobrého spoluobčana p. Jána Ivana. Rodina d'akuje podniku SMT za zorganizovanie a priebeh celej smútočnej rozlúčky. *Manželka, deti a celá rodina*

Odišla tíško, už nie je medzi nami, no v našich srdciach stále žije spomienkami.

Dňa 25.12. uplynie 20 rokov, čo nás navždy opustila naša drahá mama, stará mama, príbuzná a priateľka pani Zuzana Krišková, rod. Rosiarová. S láskou a úctou na teba myslíme – mama, dcéry Viera Kovačovičová a Mgr. Vlasta Krišková s rodinami.

INZERCIA

Predám garáž pod Vápenkou, cena dohodou

Kontakt : 0903 811 179

Predám 3 – izbový byt na Francisciho ulici č. 812, po rekonštrukcii, vlastný ohrev vody, murované jadro, upravený interiér, cena – dohodou.

Kontakt : 0903 546 225, 0902 787 470

Predám čivavy, bielej farby a presklenené stoly

Kontakt : 0907688571

Kúpim miešačku

Kontakt : 0904253290, 0907425663

Program Kina Pod Hradovou Tisovec

DECEMBER 2011

6.12. utorok 19:00 **OBHAJKA– USA**

- *nel'útostný súboj dvoch právnických majstrov manipulácie*

13.12. utorok 19:00 **JOHNY ENGLISH SA VRACIA–USA,**

- *kto zachráni Jej veličenstvo britskú kráľovnú*

20.12. utorok 19:00 **LÓVE – SR.,ČR**

- *milostná dráma zo súčasnosti*

Vianočné zamyslenie

Vianoce. Ani sme sa nenazdali a už sú tu opäť. Poviem pravdu za seba – ani som ich veľmi nečakal. Akosi to rýchlo prešlo. Spomínam si, ako sme s manželkou stavali na Vianočnom stole Betlehem a nejako si nespomínam, kedy som ho odkladal. Život ide akosi rýchlo. Stále nové a nové podnety, nové a nové zážitky, nové a nové skúsenosti prekrývajú to, čo sa nám ešte včera zdalo dôležité. A takto potom všetko stráca hodnotu, pretože si nedokážeme užívať. Hovorím o chvíľach pohody a pokoja, ktoré

človek nutne potrebuje k svojmu životu – pretože rýchlosť doby a nás samých mať stále nové, lepšie a krajšie veci nás núti len prežívať a nie naplno žiť a užívať si to, čo už máme. Teraz sme v adventnej dobe. Dobe, ktorá nás má zastaviť. Pri plameňoch postupne sa rozsvetujúcich sviečok na adventných vencoch a svetníkoch. Zastaviť a skúsiť žiť. Rozmýšľať o sebe, svojich blízkych – našich životoch o čom to vlastne sú a kam smerujú. A znovu sú Vianoce. Prajem nám všetkým, aby sme tieto Vianoce prežili inak. Aby sme mali na čo spomínať a aby sa nestali

len spomienkou, ktorá vybledne 6. januára, keď zbalíme papierový Betlehem. Život je o niečom viac, ako len o slove MAŤ. Je o vzťahoch, je o budúcnosti, ktorá môže byť radostnou cestou domov. Budúcnosti nádeje, ktorá prišla s dieťaťom Ježišom do tohto sveta plnom nenaplnených túžob. *Izaiáš 9:5 Lebo dieťa sa nám narodilo, syn nám je daný; na jeho pleciach spočinie kniežatstvo, jeho meno bude: Predivný radca, Mocný Boh, Otec večnosti, Knieža pokoja.* Marián Krivuš

Mestské lesy Tisovec s.r.o. Ponúkajú na predaj nehnuteľnosť na Sládkovičovej ulici (bývalé sídlo firmy).

informácie na čísle : 0475494564